

פרשת אלון קסטיאל - האם בית המשפט יכול להסתמך על עדותן של המתלוננות אף שהיו תחת השפעת אלכוהול וסמים?

קרבת אונס ועבירות מין חווים קשיים ומצוקה נפשית בעקבות המעשים המזעזעים שעברו ומשהחליטו להגיש על כך תלונה במשטרה, נדרשים הם לספק לחוקרים תשתית ראייתית ועובדתית שכוללת פעמים רבות עימות מול החשוד. חוויית האונס מותירה בקרבן צלקות ואף גורמת לנזקים נפשיים בלתי-הפיכים. כשמדובר בעבירה שכללה בשימוש ב"סם אונס" או בחומרים אחרים, הדבר מקשה עוד יותר על מתן העדות, שכן, חלקים רבים מהאירוע הטראומטי מטושטשים או נמחקו כליל מהזיכרון. האם במקרים כאלו הפרקליטות והמשטרה יכולים להתבסס על עדות הקורבן לצורך הרשעתו של נאשם בעבירת אונס תוך שימוש באלכוהול וסמים לשם כך? עו"ד אסף דוק מסביר.

שימוש בסמי אונס הפך למרבה הצער לנפוץ בשנים האחרונות. הסמים גורמים למשתמשים בהם להרדמה ולטשטוש ואף לפגיעה בזיכרון. במינונים מסוימים הם יכולים לגרום למוות. קורבנות עבירת אונס, בבואם להתלונן במשטרה, משמיטים פרטים רבים הרלוונטיים לתפיסת החשוד או להרשעתו, וזאת בעקבות הסם שנטלו, ללא ידיעתם. החוקרים יבקשו פרטים מדויקים אודות האירוע, החל מההיכרות עם החשוד ועד הרגע בו בוצע האונס. מרבית הקורבנות יסבירו שאין הם מבינים כיצד הגיעו למיטתו של מבצע העבירה.

מה העונש שנקבע בגין אונס תוך ניצול מצב המונע מהאישה לתת הסכמה חופשית?

סעיף 345 לחוק העונשין, מפרט אודות עבירת אינוס וקובע עד 16 שנות מאסר בגין בעילת אישה, קרי החדרת איבר מאיברי הגוף או חפץ לאיבר המין של האישה, ללא הסכמתה החופשית. עוד נקבע הדין כאמור כאשר העבירה נעשית כשהאישה במצב הכרה מעורפל, חוסר הכרה או כל מצב המונע ממנה לתת הסכמה חופשית. במידה והאינוס נעשה תוך התעללות באישה, טרם המעשה, במהלכו או לאחריו נקבע עונש מאסר של עד 20 שנים מאחורי סורג ובריח.

זאת ועוד, באשר לעבירת אונס תוך שימוש בסם אונס, סעיף 327 לחוק העונשין קובע עד 20 שנות מאסר בפועל לאדם המנסה לשלול מהאחר כושר התנגדות בכוונה לבצע פשע או עוון או להקל על ביצועם, באמצעות אמצעים העשויים לסכן את חייו, את בריאותו או את פיכחוננו.

כיצד חוסר הפרטים בסיפורו של הקורבן עשוי להיטיב עם הנאשם?

עקרון היסוד במשפט הפלילי המופיע בסעיף 34 כב לחוק העונשין, הוא שאדם לא יישא באחריות פלילית אלא אם כן בית המשפט סבור כי הדבר הוכח מעבר לספק הסביר. כמו כן, נקבע כי אם הספק לא הוסר יש להפעיל את הסייג כאמור ולהימנע מהרשעתו. על בסיס עקרון זה, ניתן להסיק שקרבן האונס, בעת מתן העדות והחקירה, יצטרך לספק הסברים על הפערים בגרסאות שנתן בתלונה במשטרה. הדבר עשוי לשמש לטובתו של הנאשם במידה והגרסה אינה מתיישבת עם ממצאים שנאספו בשטח או עם המציאות. התוצאה יכולה להוביל לזיכוי של הנאשם מחמת הספק או להסדר טיעון מקל במיוחד.

עבירת אונס הנעשית תוך שימוש בסם אונס הינה עבירה חמורה ביותר הפוגעת בגופו ובנפשו של הקרבן. למרבה הצער, הסם כאמור, מטשטש את זיכרונו של הקרבן ובעקבות כך משפיע על הגרסה שימסור בהמשך למשטרה. החלקים שישמיט ויחסיר בסיפורו עשויים להוות קלף מנצח עבור הנאשם, שגם "רצח וגם ירש". על כן, כדאי להחמיר עם העבריינים במידה ונמצא כי החזיקו בסם

11/07/2020

077-5006206

052-6885006

פרשת אלון קסטיאל - האם בית המשפט יכול להסתמך על עדותן של המתלוננות אף שהיו תחת השפעת אלכוהול וסמים?

האונס, וזאת גם אם אין מוכיחים כי עשו בו שימוש.